

MAPPING CLÚSTERS

DE LES ILLES BALEARS

METODOLOGIA CLÚSTER

Per què treballar
a escala de clústers? .....

OBJECTIU PRINCIPAL

Millorar la competitivitat

COM HO FEM

Generant i reforçant
avantatges
competitius amb:

- estratègia empresarial
- segmentació de negoci

QUINA METODOLOGIA UTILITZAM?

Iniciativa clúster

En què es beneficien les empreses?

- Desenvolupament del coneixement sobre el seu negoci (competència, cadena de valor...).
- Intercanvi d'informació estratègica entre els membres del clúster.
- Impuls a la innovació.
- Disseny d'una estratègia agrupada d'internacionalització.
- Desenvolupament d'infraestructures educatives que millorin la formació dels treballadors.

CRITERI FILTRE DE FACTURACIÓ

Segons el SABI, el nombre total d’empreses actives i amb seu fiscal l’any 2014 són 22.954, on obtenim els següents resultats:

Taula 5. Nombre d’empreses i volum de facturació agregat

	Nre. d’empreses actives			% Nre. d’empreses sobre total		Volum de facturació			% Volum de facturació sobre total	
	Any 2010	Any 2014	VAR (**)	Any 2010	Any 2014	Any 2010	Any 2014	VAR (**)	Any 2010	Any 2014
Límit de facturació:										
> 2 M(*) €	1.884	1.780	-6 %	7 %	8 %	19.243	22.719	18,1 %	72 %	79 %
Entre 0.5 M € i 2 M €	6.779	3.831	-43 %	27 %	17 %	4.784	3.747	-21,7 %	18 %	13 %
Entre 0.1 M € i 0.5 M €	16.536	17.343	5 %	66 %	76 %	2.700	2.309	-14,5 %	10 %	8 %
TOTAL	25.199	22.954	-9 %	100 %	100 %	26.727	28.775	7,7 %	100 %	100 %

(*)VAR= variació
(**) M = milions
Font: SABI i elaboració pròpia
Unitat de mesura: el volum de facturació està en milions d’euros i es refereix al volum d’ingressos d’explotació.

Esquema de treball del mapping

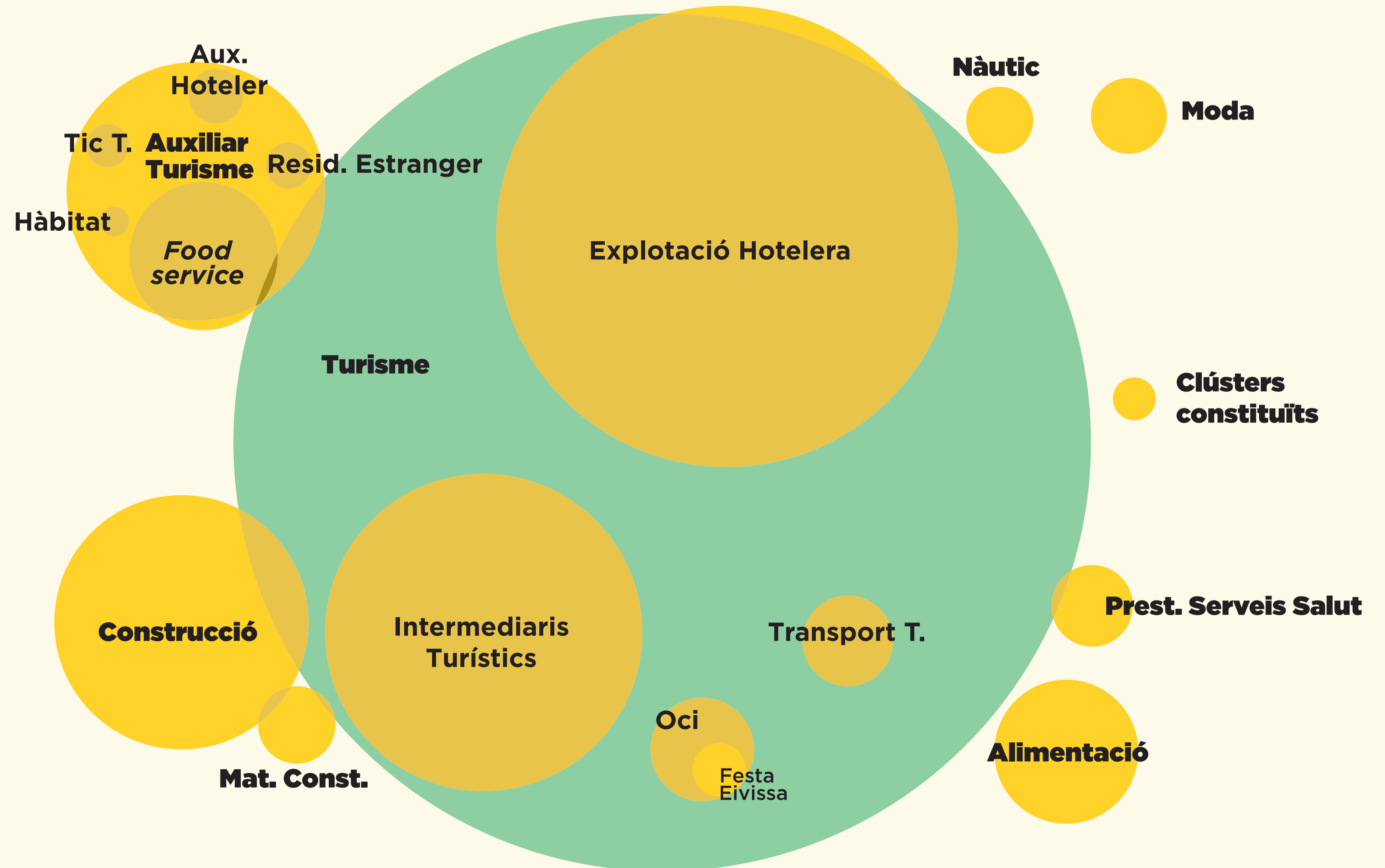
Conclusió:

Les 1.780 empreses amb facturació superior a 2M€ facturen el 79% del total de facturació i ocupen el 63% dels treballadors. És la massa crítica que hem utilitzat per al mapping. Una vegada eliminades les empreses excloses la base de dades del mapping és de **1.747** empreses.

RESULTATS DEL MAPPING (I): RESULTAT GENERAL

1. Importància del sector turisme a la nostra economia.
2. Els clústers pivoten al costat del turisme, especialment: auxiliar del turisme, construcció i materials de construcció, alimentació, nàutic i prestació de serveis de la salut.

RESULTATS DEL MAPPING (II): EVOLUCIÓ 2010-2014

- El pas de la crisi ha suposat un augment del 9% quant a núm. d'empreses, el 29% del volum de facturació i el 9% de la contractació de treballadors
- Els sectors que més han patit la crisi han estat moda i construcció

	Any 2010			Any 2014		
	Nre. empreses	Volum facturació	Nre. Treballadors	Nre. empreses	Volum facturació	Nre. Treballadors
Clúster del turisme	531	9.739	57.344	641	13.493	65.960
Explotació hotels	324	3.383	40.015	408	4.347	42.920
Intermediaris turístics	63	5.106	9.224	50	5.780	8.044
Transport passatgers intern	51	819	3.479	57	2.749	9.703
Oci:	93	431	4.626	126	616	5.293
Oci nocturn i música a Eivissa	13	92	822	33	203	1.377
Clúster auxiliar del turisme	243	1.223	7.936	314	1.724	8.665
Producte i distribució foodservice	79	685	2.433	95	843	2.908
Serveis de tecnologia i consultoria aplicada al turisme	38	118	2.089	60	274	1.966
Construcció i equipament hotel·ler	49	189	1.473	53	319	1.755
Producte o serveis resident estranger	14	154	1.206	18	99	767
Hàbitat	63	78	735	88	189	1.269
Clúster construcció i serveis relacionats	311	1.479	9.387	280	1.193	7.648
Construcció i serveis relacionats	199	1.142	7.383	139	717	5.118
Materials de la construcció	112	337	2.004	141	476	2.530
Clúster de l'alimentació	150	696	3.486	194	895	3.519
Producte alimentari	113	659	3.090	157	843	3.085
Producte gourmet	37	37	396	37	52	434
Clúster de prestació serveis de salut	43	468	5.925	65	631	6.228
Clúster de la moda	199	457	2.775	106	387	2.585
Clúster nàutic	64	300	1.276	74	336	1.920
Clústers constituïts a les Illes Balears	53	260	1.795	73	214	1.357
TOTAL	1.594	14.621	89.924	1.747	18.874	97.882

CLÚSTER TURISME

Evolució del clúster del turisme i les seves activitats al llarg del període 2010-2014

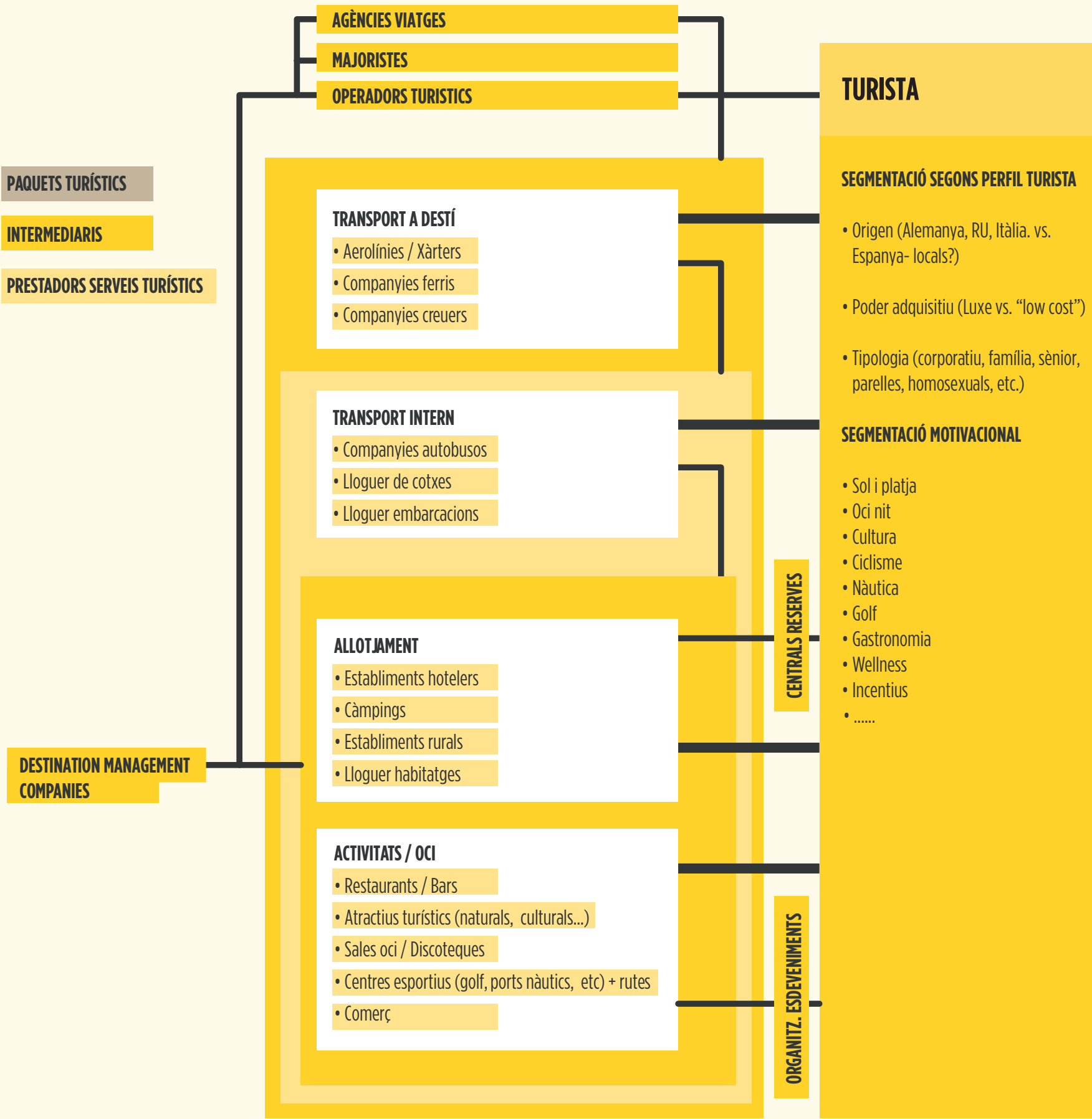
Taula 18. Comparació del clúster del turisme any 2010 i 2014

	2010			2014			Variació		
	Nre.	Volum de	Nre.	Nre.	Volum de	Nre.	Nre.	Volum de	Nre.
Clúster del turisme	531	9.739	57.344	641	13.493	65.960	21%	39%	15%
Explotació hotelera	324	3.383	40.015	408	4.347	42.920	26 %	28 %	7 %
Intermediaris turístics	63	5.106	9.224	50	5.780	8.044	-21 %	13 %	-13 %
Transport passatgers intern	51	819	3.479	57	2.749	9.703	12 %	236 %	179 %
Oci	93	431	4.626	126	616	5.293	35 %	43 %	14 %

Font: SABI i elaboració pròpia.
Unitat de mesura: el volum de facturació està en milions d'euros i el nombre de treballadors contractats sobre la base dels darrers comptes auditats 2010 i 2014. Respecte al nombre d'empreses, fa referència al nombre d'empreses de la cadena de valor identificades en cada clúster, no al nombre d'empreses per CNAE.

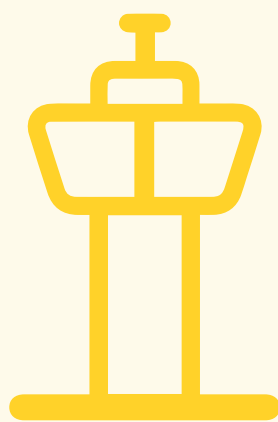
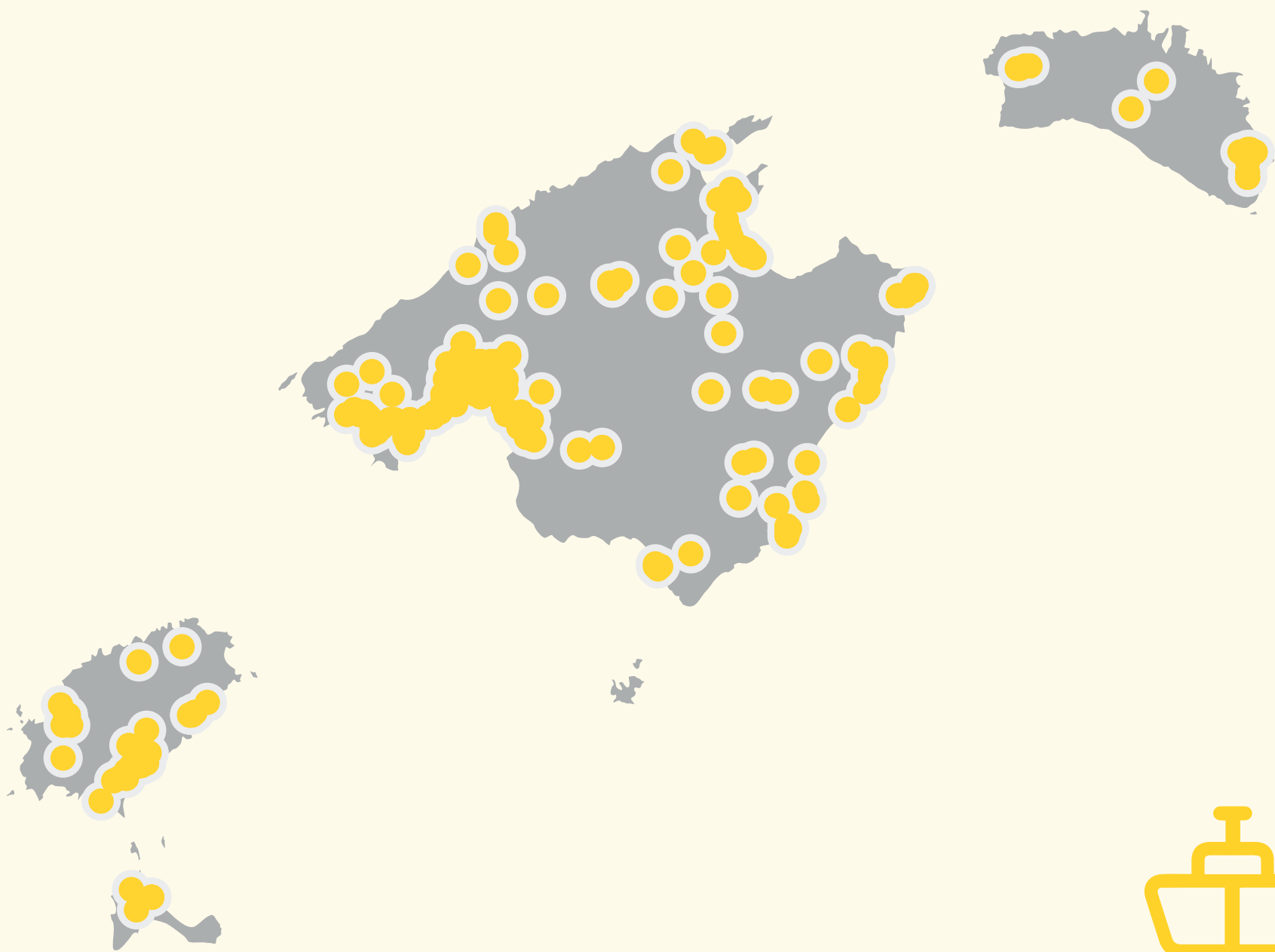

Cadena de valor

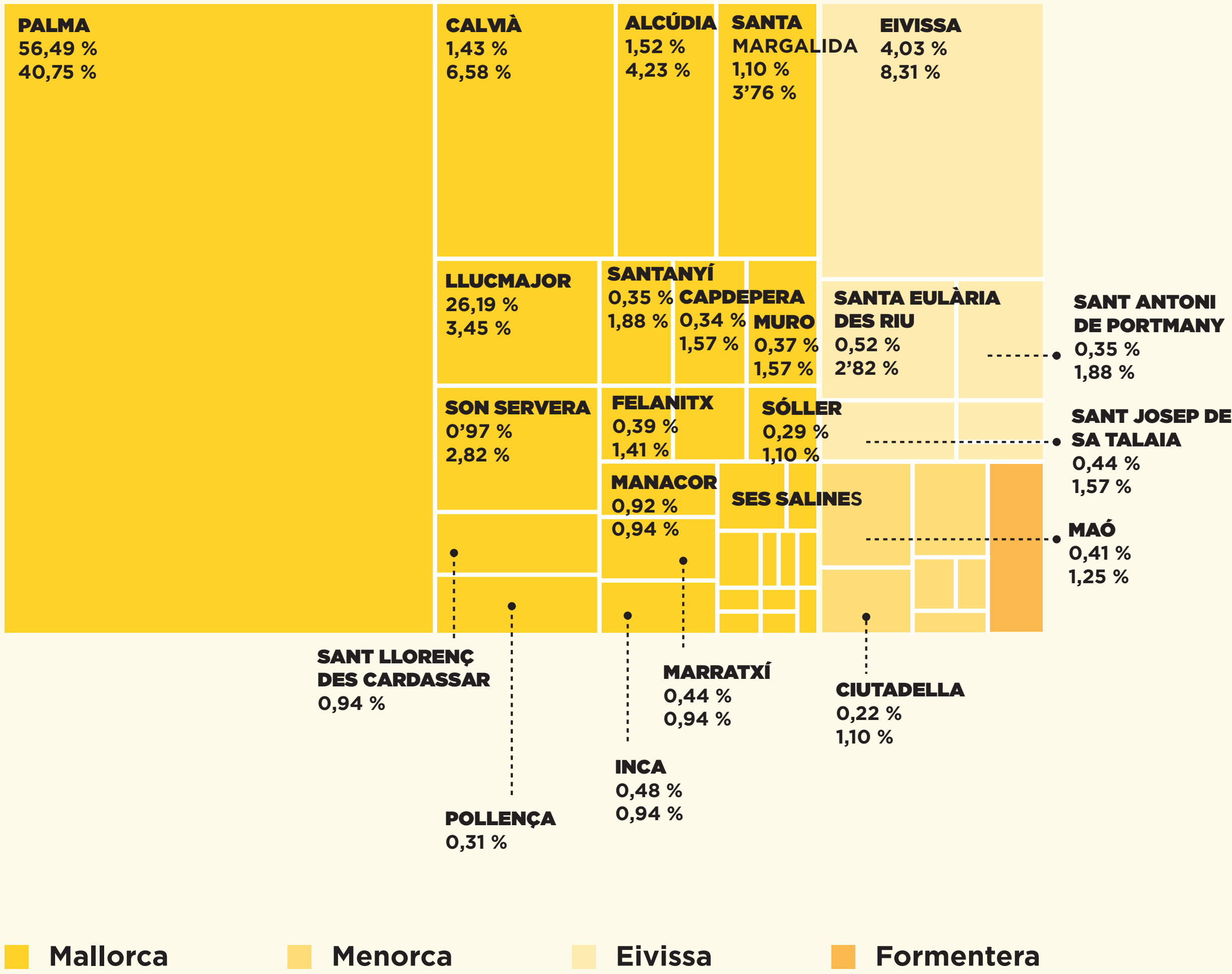

CLÚSTER TURISME

Geolocalització del clúster
per nombre d'empreses

Concentració municipal del clúster

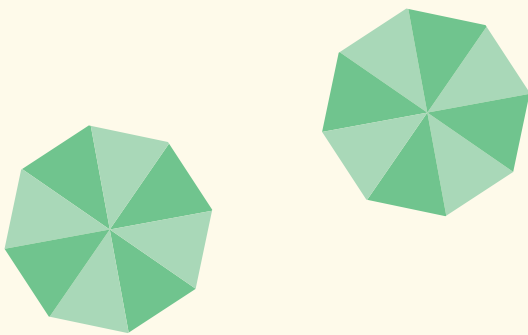

CLÚSTER AUXILIAR DEL TURISME

Evolució del clúster auxiliar del turisme i les seves activitats al llarg del període 2010-2014

	2010			2014			Variació		
	Nre. empreses	Volum de facturació	Nre. treballadors	Nre. empreses	Volum de facturació	Nre. treballadors	Nre. empreses	Volum de facturació	Nre. treballadors
Clúster auxiliar del turisme:	243	1.223	7.936	314	1.724	8.665	29%	41%	9%
Producte i distribució <i>foodservice</i>	79	685	2.433	95	843	2.908	20%	23%	20%
TIC turisme	38	118	2.089	60	274	1.966	58%	132%	-6%
Construcció i equipament hotel·ler	49	189	1.473	53	319	1.755	8%	69%	19%
Producte i/o serveis resident estranger	14	154	1.206	18	99	767	29%	-36%	-36%
Hàbitat	63	78	735	88	189	1.269	40%	142%	73%

Font: SABI i elaboració pròpia
Unitat de mesura: el volum de facturació està en milions d'euros i el nombre de treballadors contractats sobre la base dels darrers comptes auditats 2010 i 2014. Respecte al nombre d'empreses, fa referència al nombre d'empreses de la cadena de valor identificades en cada clúster, no al nombre d'empreses per CNAE.

Cadena de valor

SEGMENTACIÓ SEGONS PERFIL TURISTA

- Origen (Alemanya, RU, Itàlia. vs. Espanya- locals?)
- Poder adquisitiu (Luxe vs. “low cost”)
- Tipologia (corporatiu, família, sènior, parelles, homosexuals, etc.)

SEGMENTACIÓ MOTIVACIONAL

- Sol i platja
- Oci nit
- Cultura
- Ciclisme
- Nàutic
- Golf
- Gastronomia
- Wellness
- Incentius
- .....

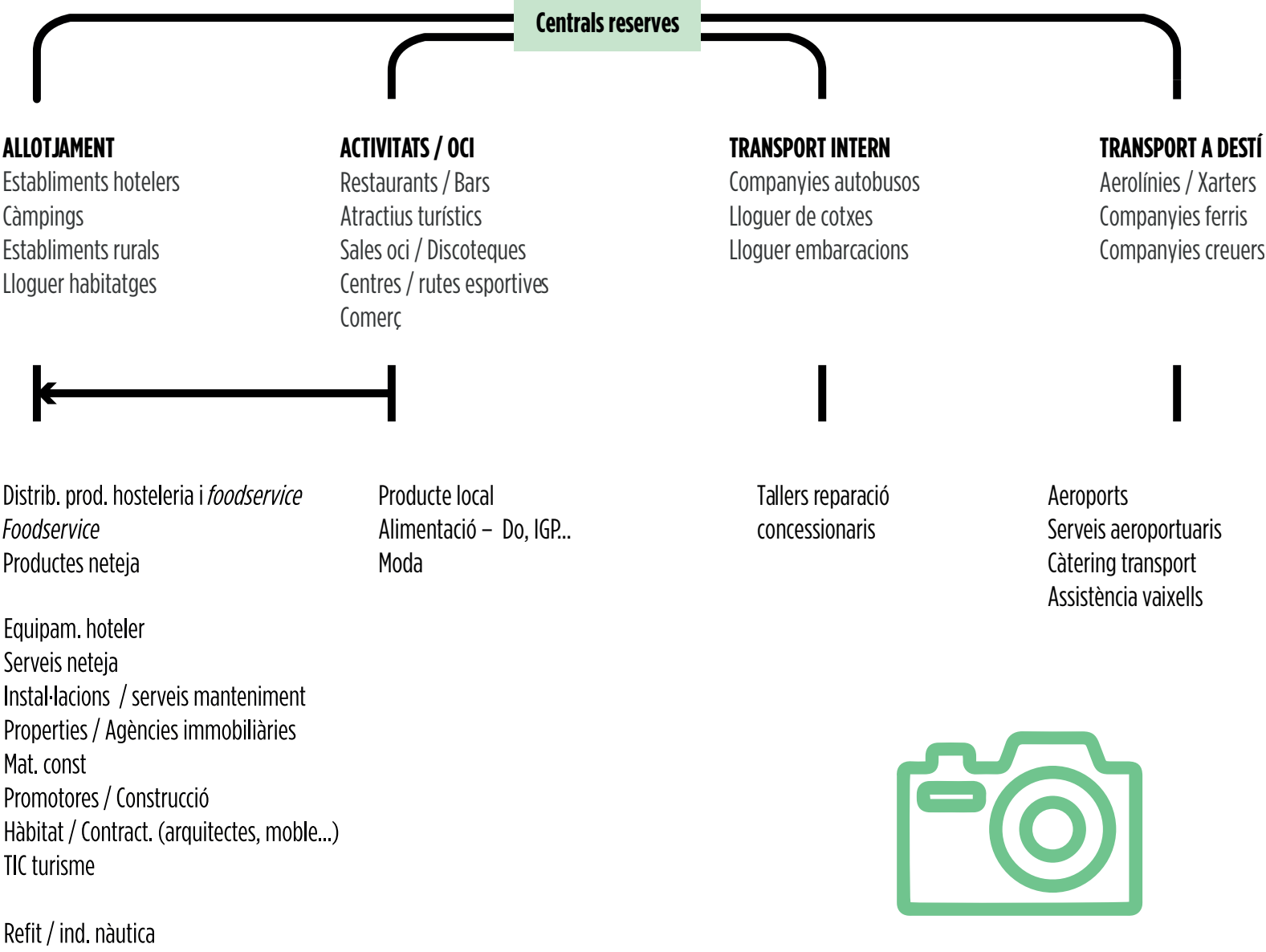
INSTITUTS PROMOCIÓ TURÍSTICA, ADM. PUBL.

OFICINES INFORMACIÓ TURÍSTICA, PORTALS WEB...

Majoristes

Agències viatges

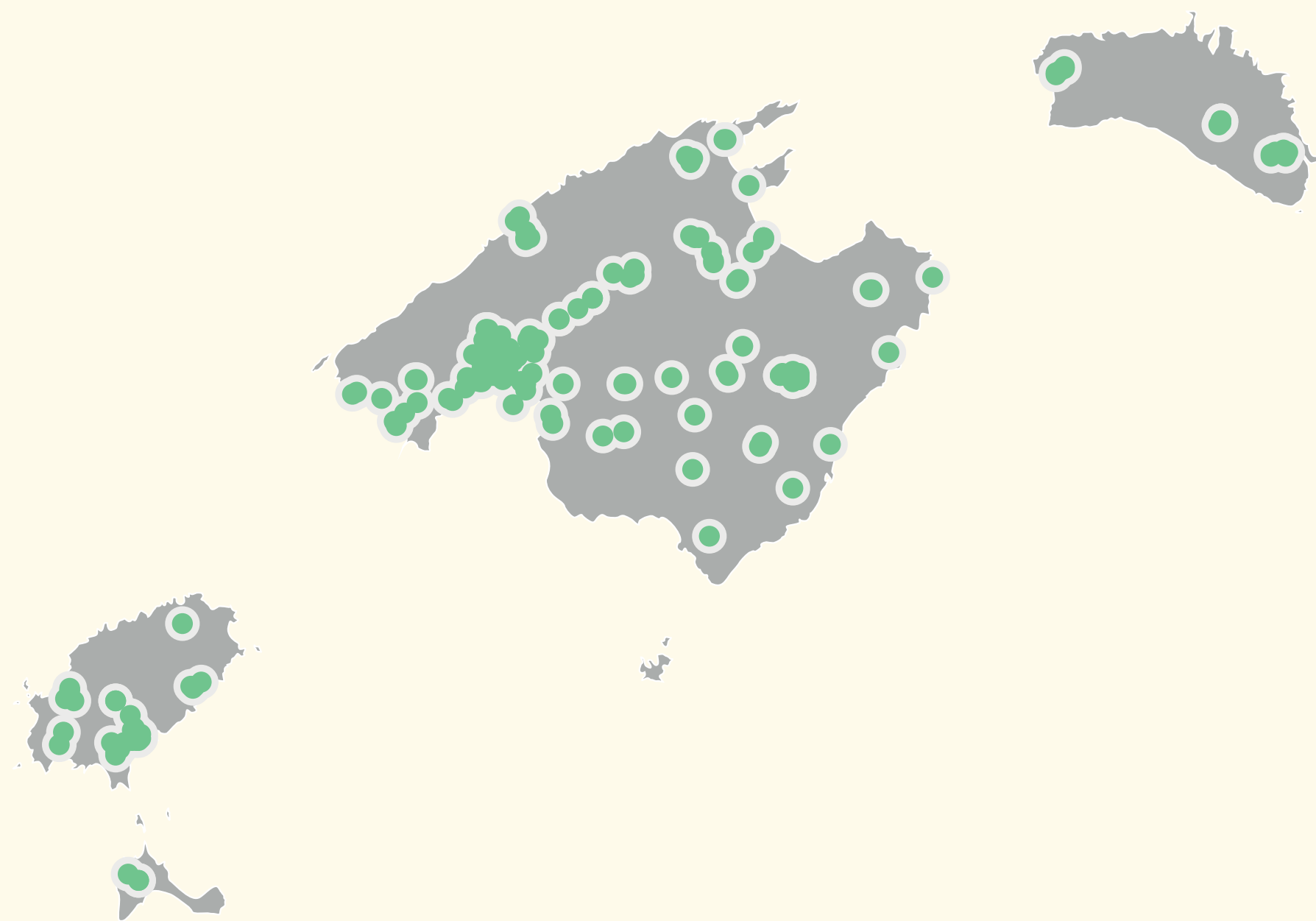
Operadors turístics

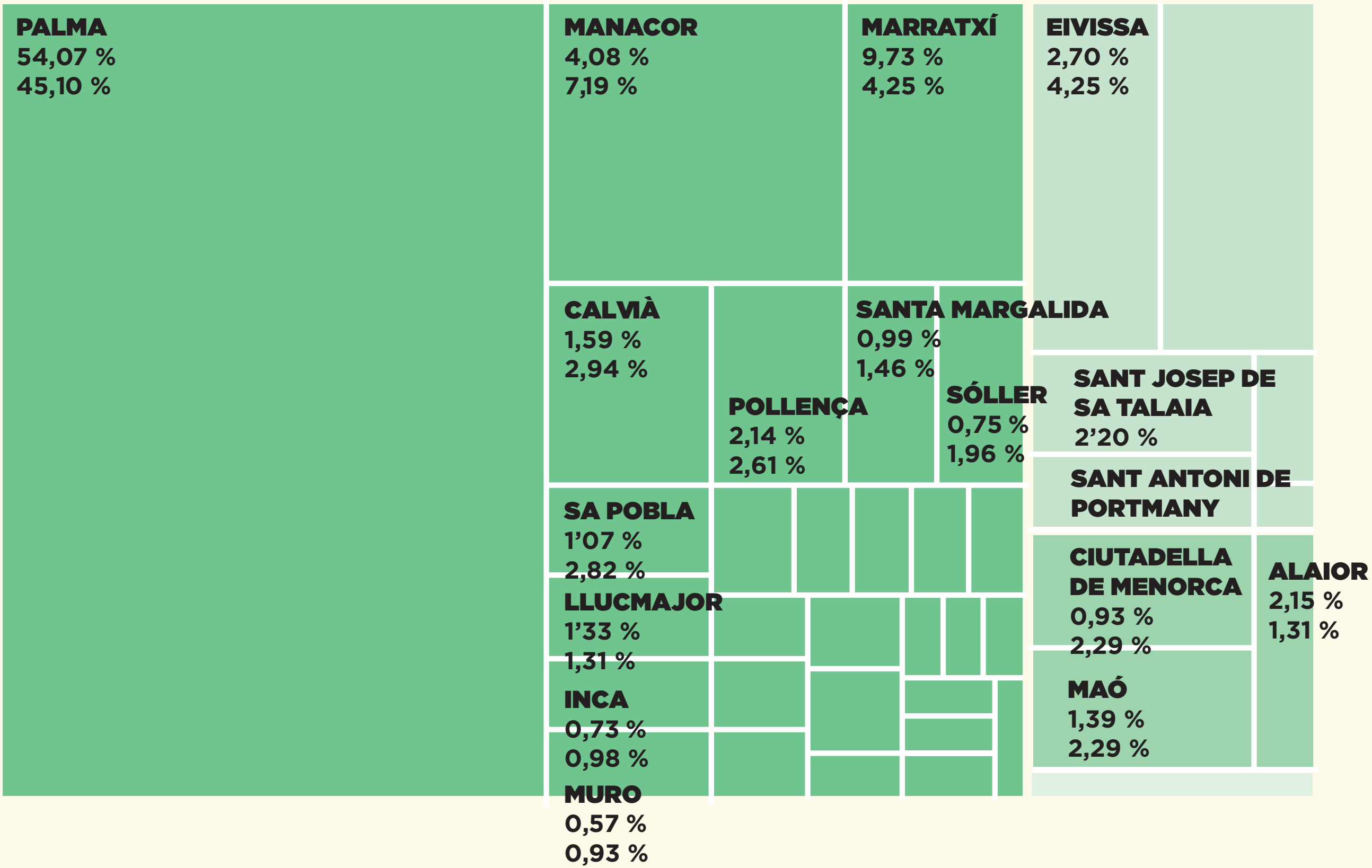

CLÚSTER AUXILIAR DEL TURISME

Geolocalització del clúster
per nombre d'empreses

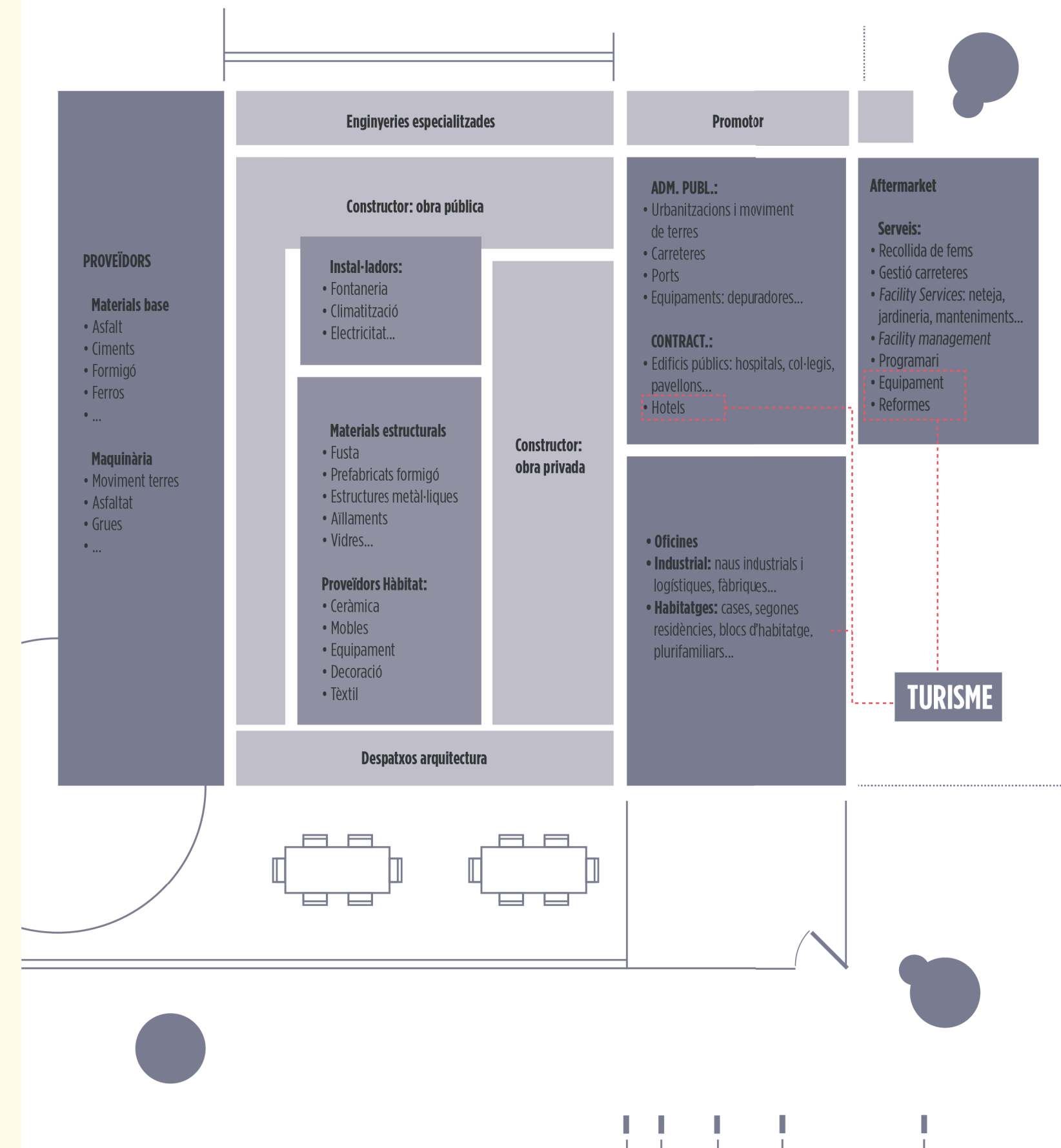
Concentració municipal del clúster

Evolució del clúster de la construcció i les seves activitats al llarg del període 2010-2014

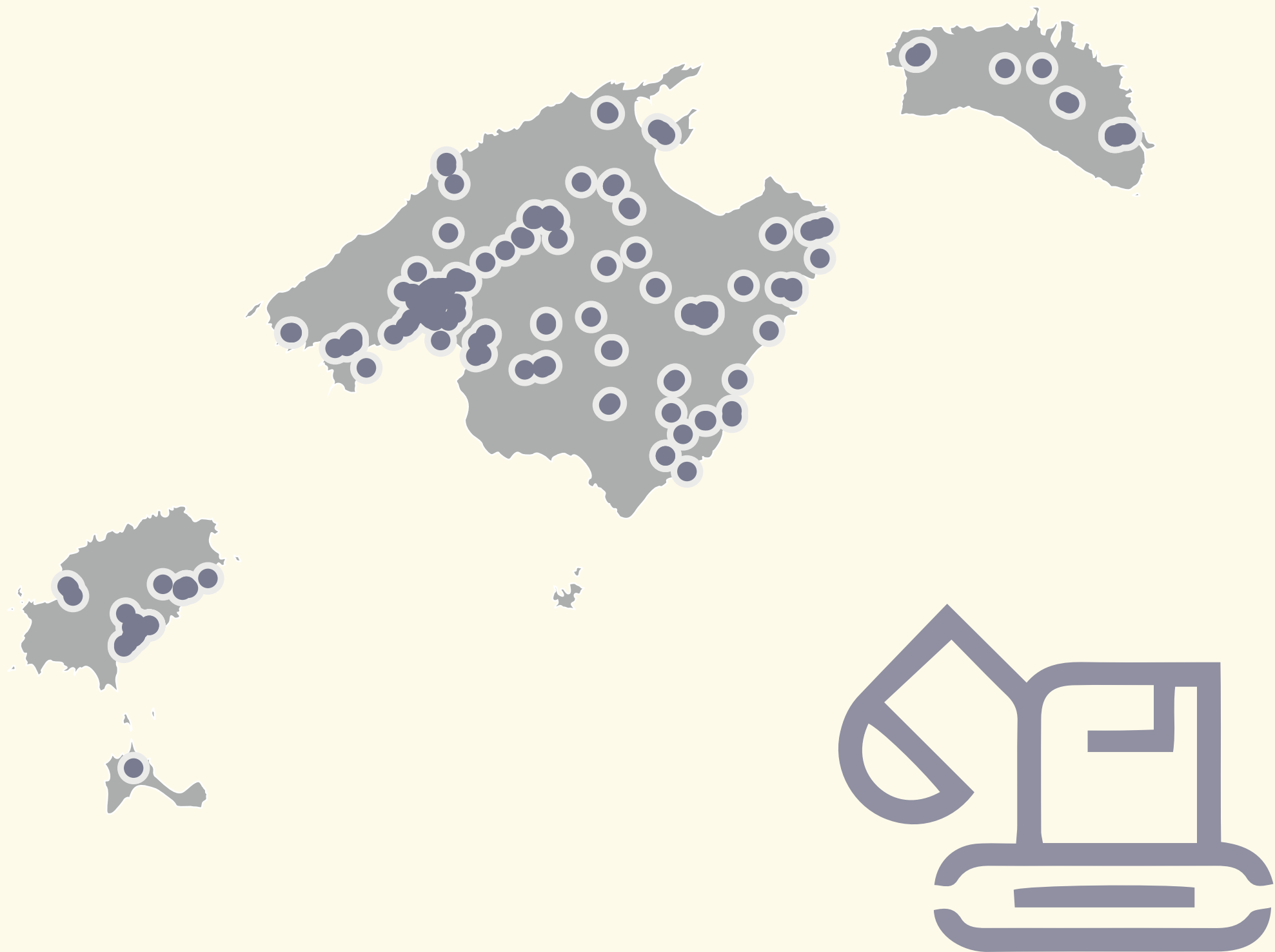
A stylized logo in a dark purple color. It features a water drop on the left, with a recycling symbol (three chasing arrows) integrated into its shape. To the right of the drop is a square frame containing a stylized 'E' or a similar geometric shape. Below these elements is a thick, horizontal bar with rounded ends, resembling a base or a platform.

Cadena de valor

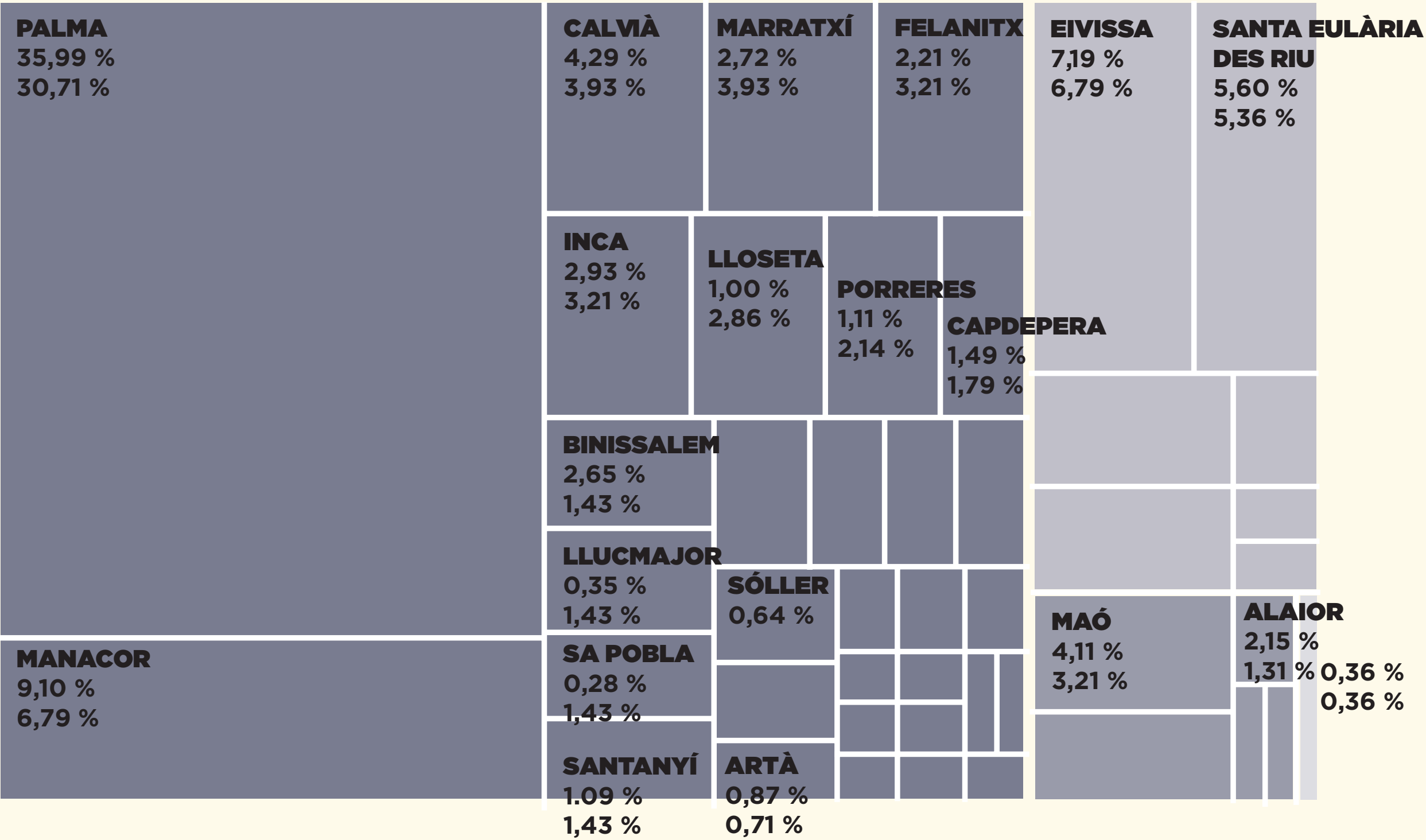

CLÚSTER DE LA CONSTRUCCIÓ

Geolocalització del clúster
per nombre d'empreses

Concentració municipal del clúster

CLÚSTER ALIMENTACIÓ

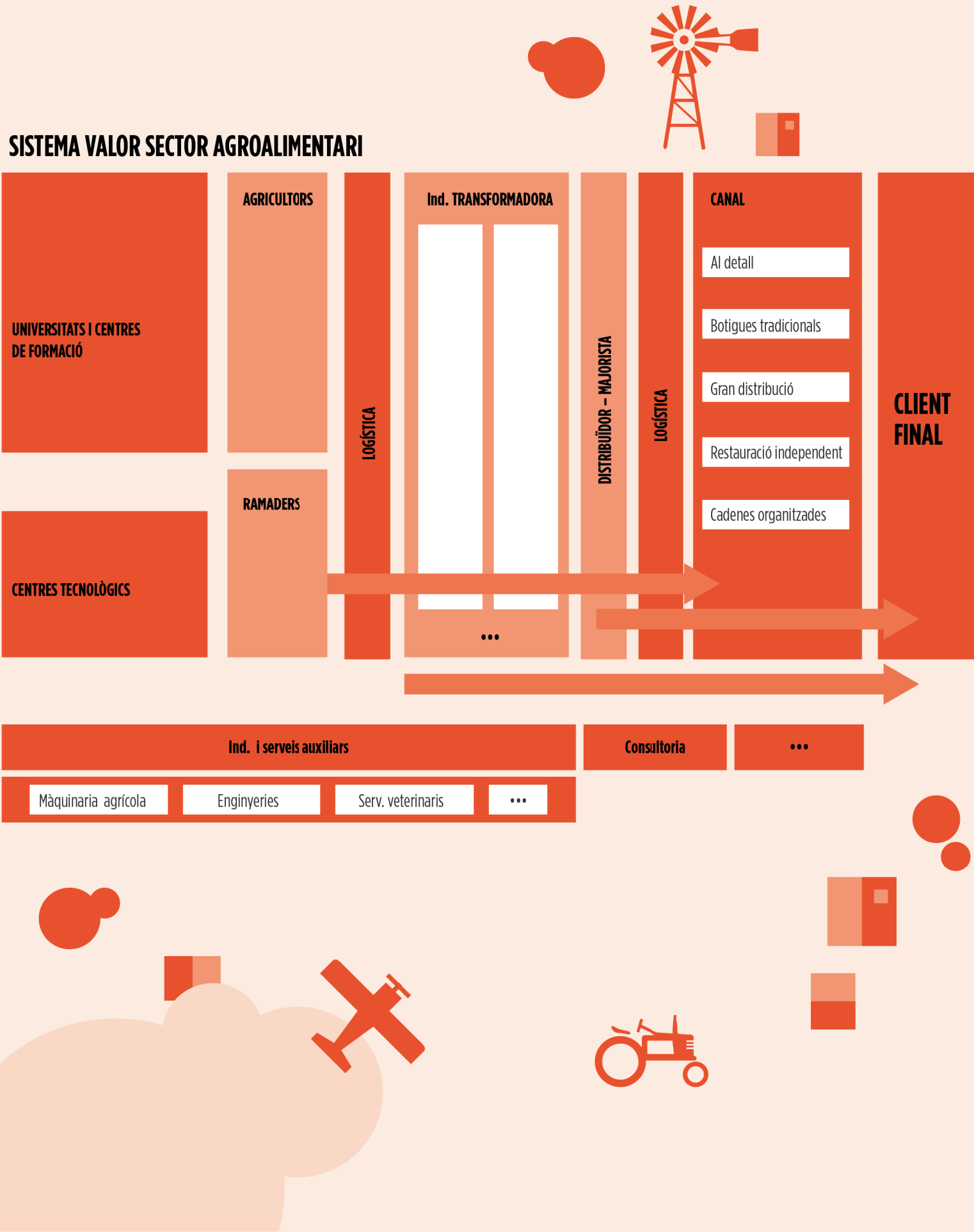
Evolució del clúster de l'alimentació i les seves activitats al llarg del període 2010-2014

	2010			2014			Variació		
	Nre. empreses	Volum de facturació	Nre. treballadors	Nre. empreses	Volum de facturació	Nre. treballadors	Nre. empreses	Volum de facturació	Nre. treballadors
Clúster de l'alimentació:	150	696	3.486	194	895	3.519	29,3 %	28,7 %	0,9 %
Producte alimentari	113	659	3.090	157	843	3.085	38,9 %	28,0 %	-0,2 %
Producte gourmet	37	37	396	37	52	434	0,0 %	40,4 %	9,6 %

Font: SABI i elaboració pròpia

Unitat de mesura: el volum de facturació està en milions d'euros i el nombre de treballadors contractats sobre la base dels darrers comptes auditats 2010 i 2014. Respecte al nombre d'empreses, fa referència al nombre d'empreses de la cadena de valor identificades en cada clúster, no al nombre d'empreses per CNAE.

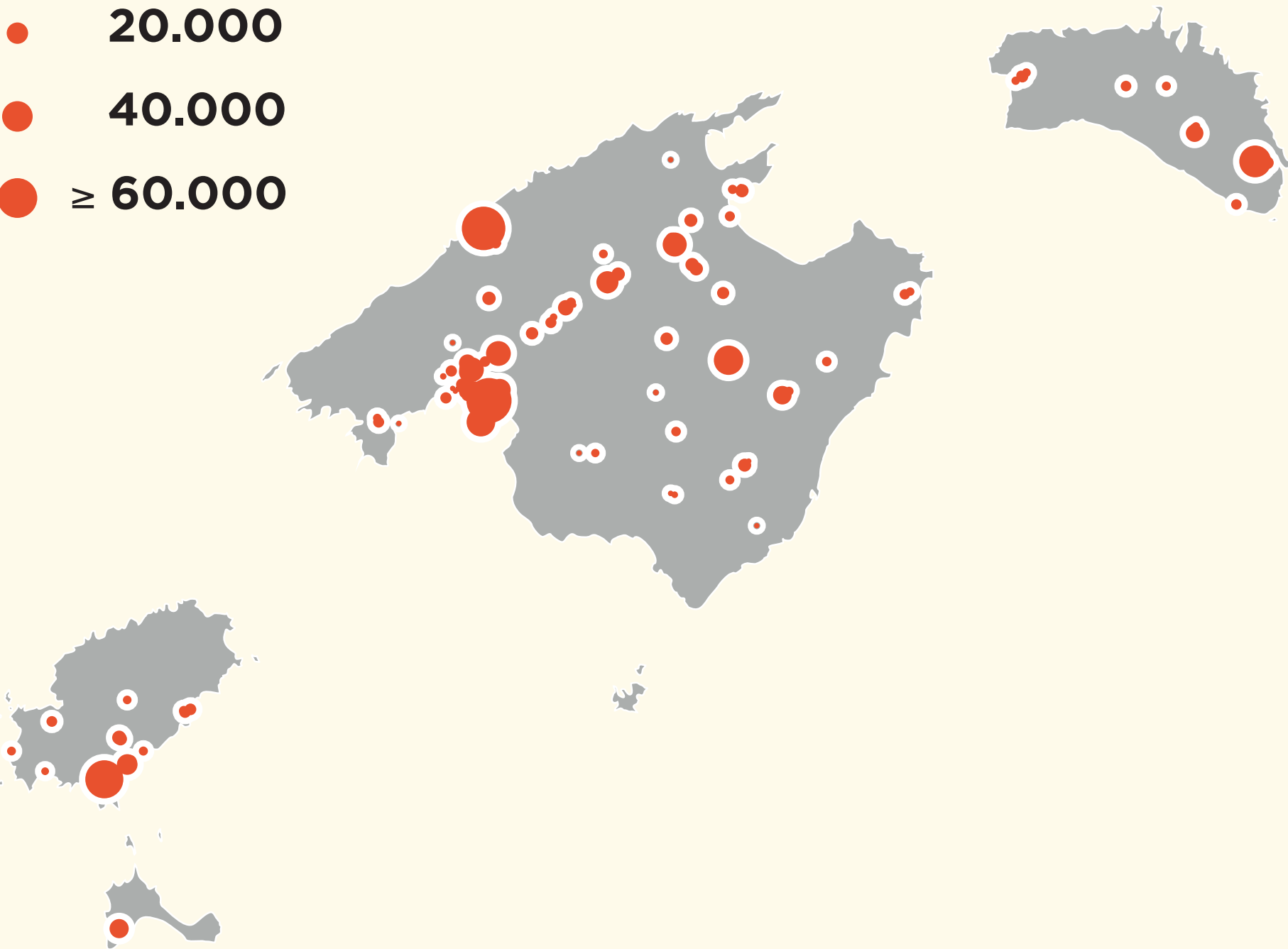
Cadena de valor

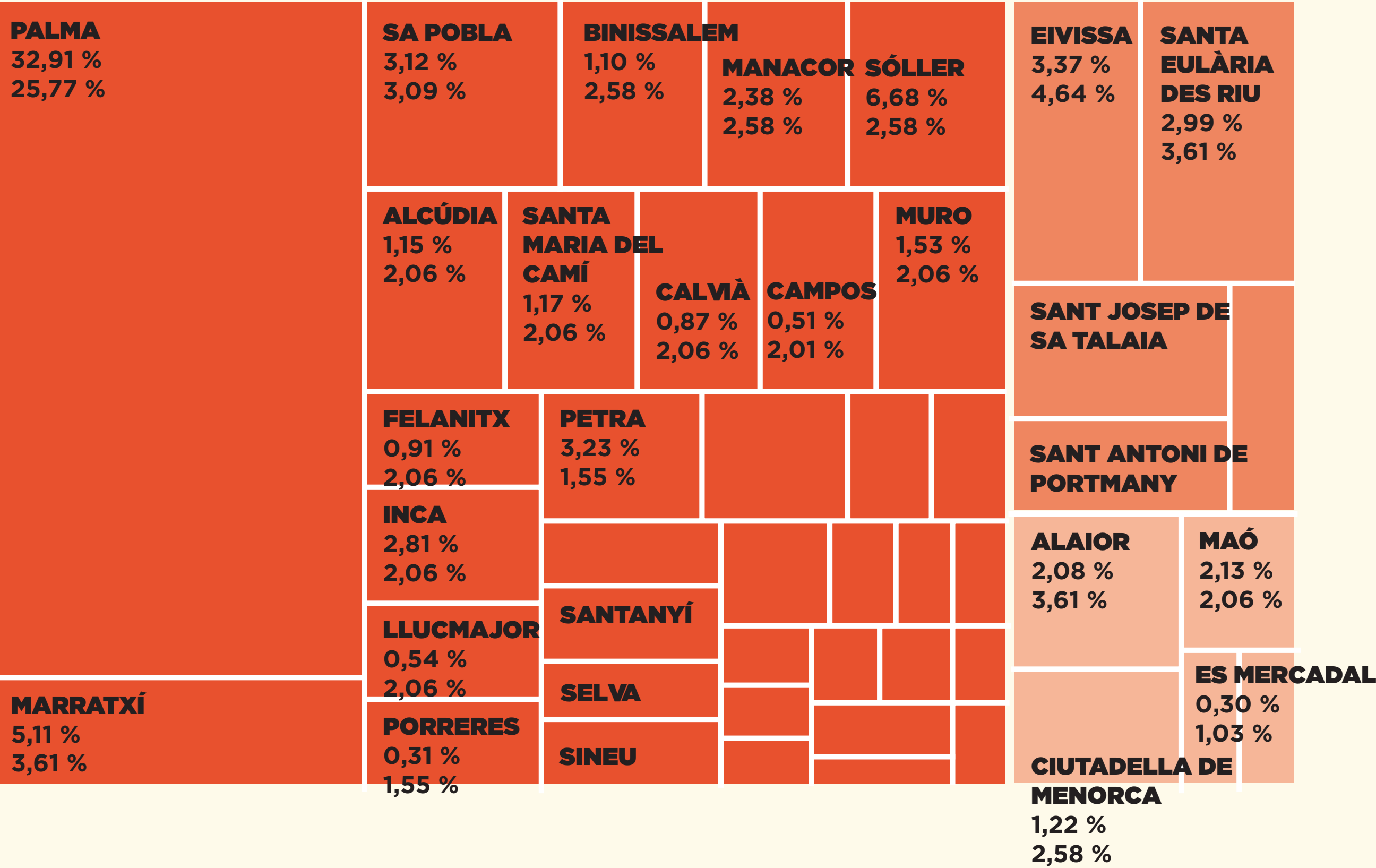
CLÚSTER ALIMENTACIÓ

Geolocalització del clúster per volum de facturació en milions d'euros

- 1.000
- 20.000
- 40.000
- ≥ 60.000

Concentració municipal del clúster

Evolució del clúster de prestació de serveis de la salut i les seves activitats al llarg del període 2010-2014

Font: SABI i elaboració pròpia

Unitat de mesura: el volum de facturació està en milions d'euros i el nombre de treballadors contractats sobre la base dels darrers comptes auditats 2010 i 2014. Respecte al nombre d'empreses, fa referència al nombre d'empreses de la cadena de valor identificades en cada clúster, no al nombre d'empreses per CNAE.

Sector públic (regulador i comprador principal)

UNIVERSITATS

INSTITUTS UNIVERSITARIS

CENTRES TECNOLÒGICS

Instrumental medicosanitari

Productes sanitaris

Equipaments sanitaris

Empreses de serveis TIC i telemedicina

Empreses de biotecnologia (salut humana)

Assistència domiciliària

Transport sanitari

Centres assistencials

Clíniques i hospitals privats

Sanitat pública

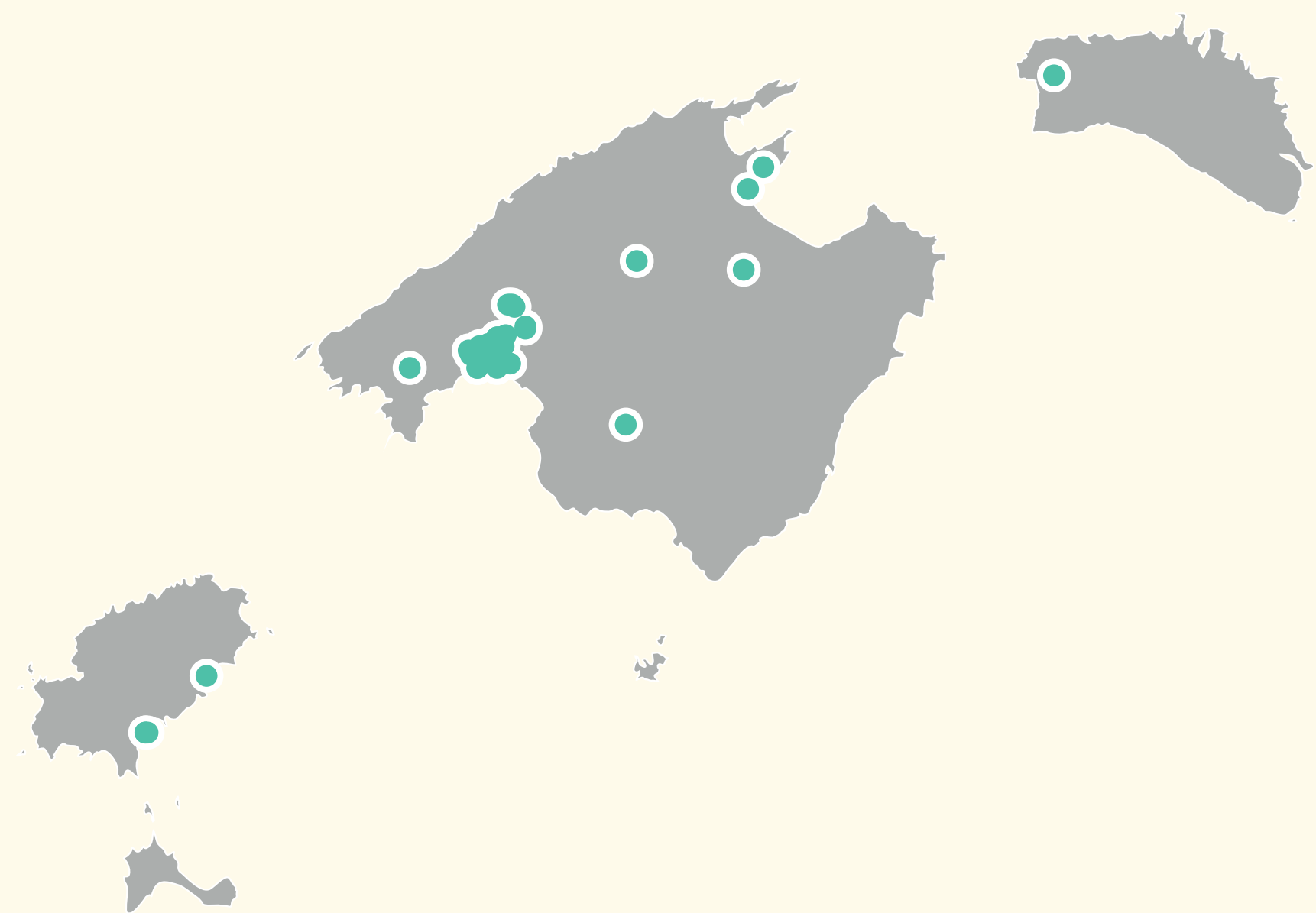
Farmàcies i parafarmàcies

Centres residencials

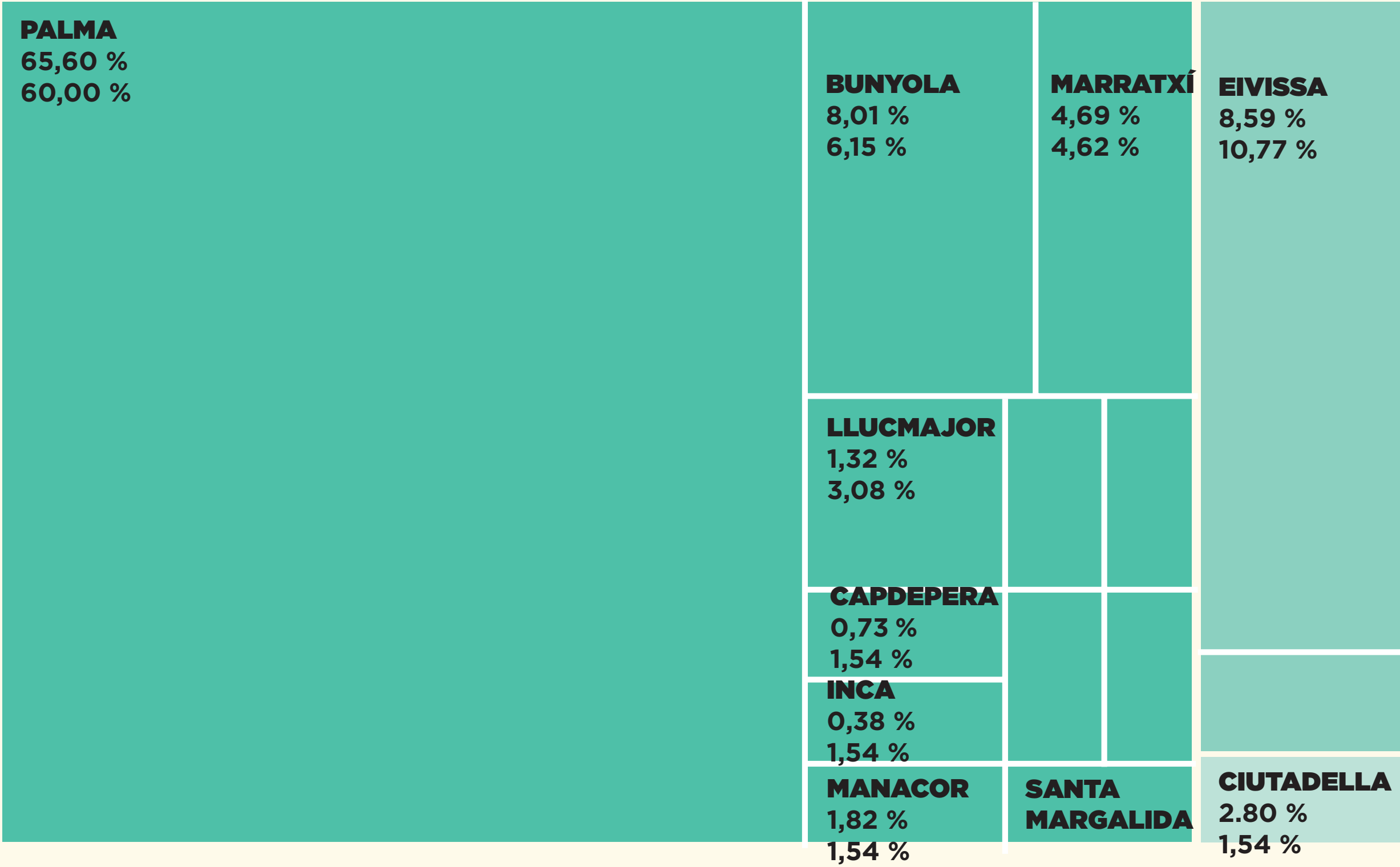
Proveïdors no mèdics especialitzats (càter, neteja, medi ambient i residuats,...)

CLÚSTER DE PRESTACIÓ
DE SERVEIS DE LA SALUT

Geolocalització del clúster
per nombre d'empreses

Concentració municipal del clúster

CLÚSTER DE LA MODA

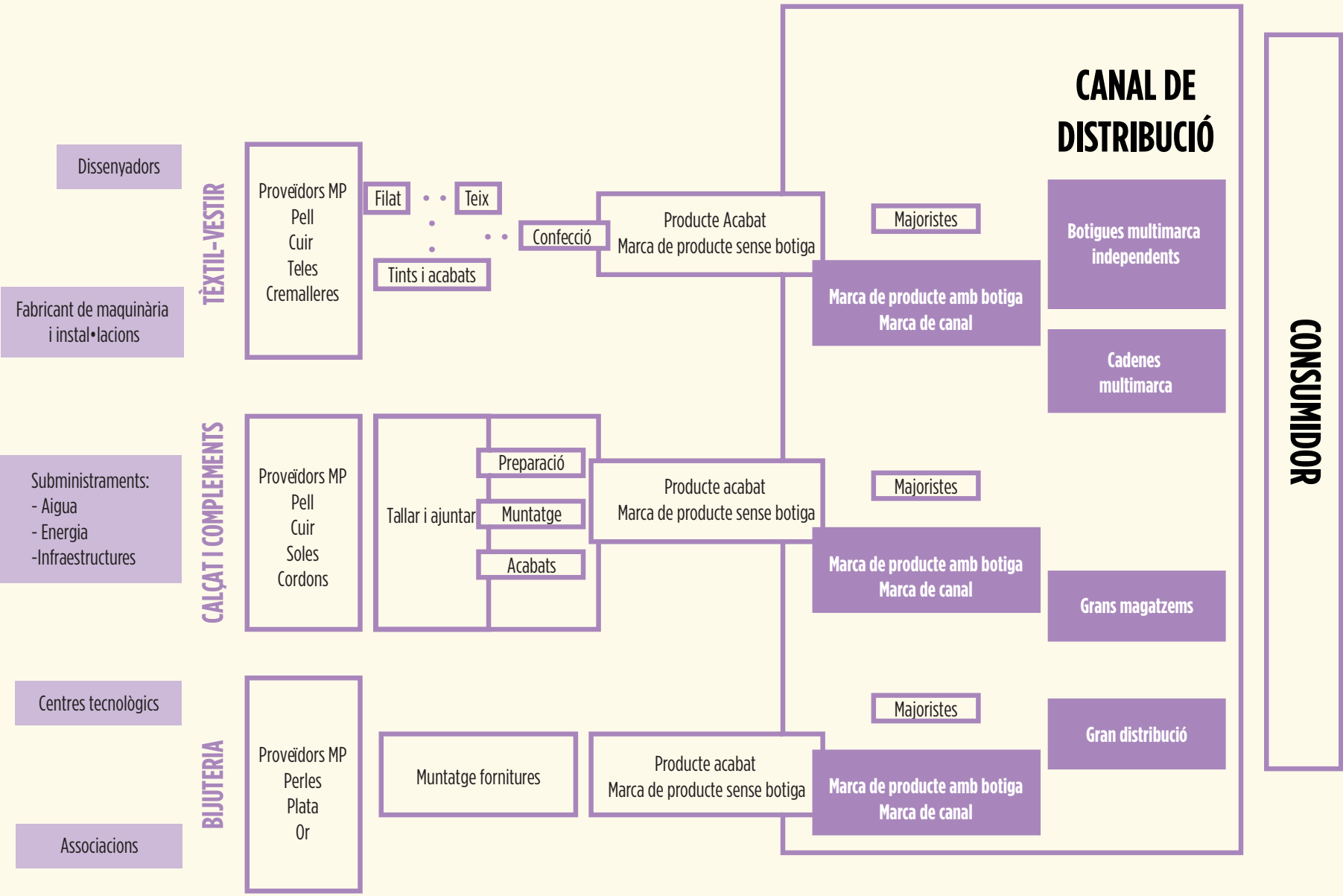
Evolució del clúster de la moda i les seves activitats al llarg del període 2010-2014

	2010			2014			Variació		
	Nre. empreses	Volum de facturació	Nre. treballadors	Nre. empreses	Volum de facturació	Nre. treballadors	Nre. empreses	Volum de facturació	Nre. treballadors
Clúster moda	199	457	2775	106	387	2.585	-46,7 %	-15 %	-7 %

Font: SABI i elaboració pròpia

Unitat de mesura: el volum de facturació està en milions d'euros i el nombre de treballadors contractats sobre la base dels darrers comptes auditats 2010 i 2014. Respecte al nombre d'empreses, fa referència al nombre d'empreses de la cadena de valor identificades en cada clúster, no al nombre d'empreses per CNAE.

Cadena de valor

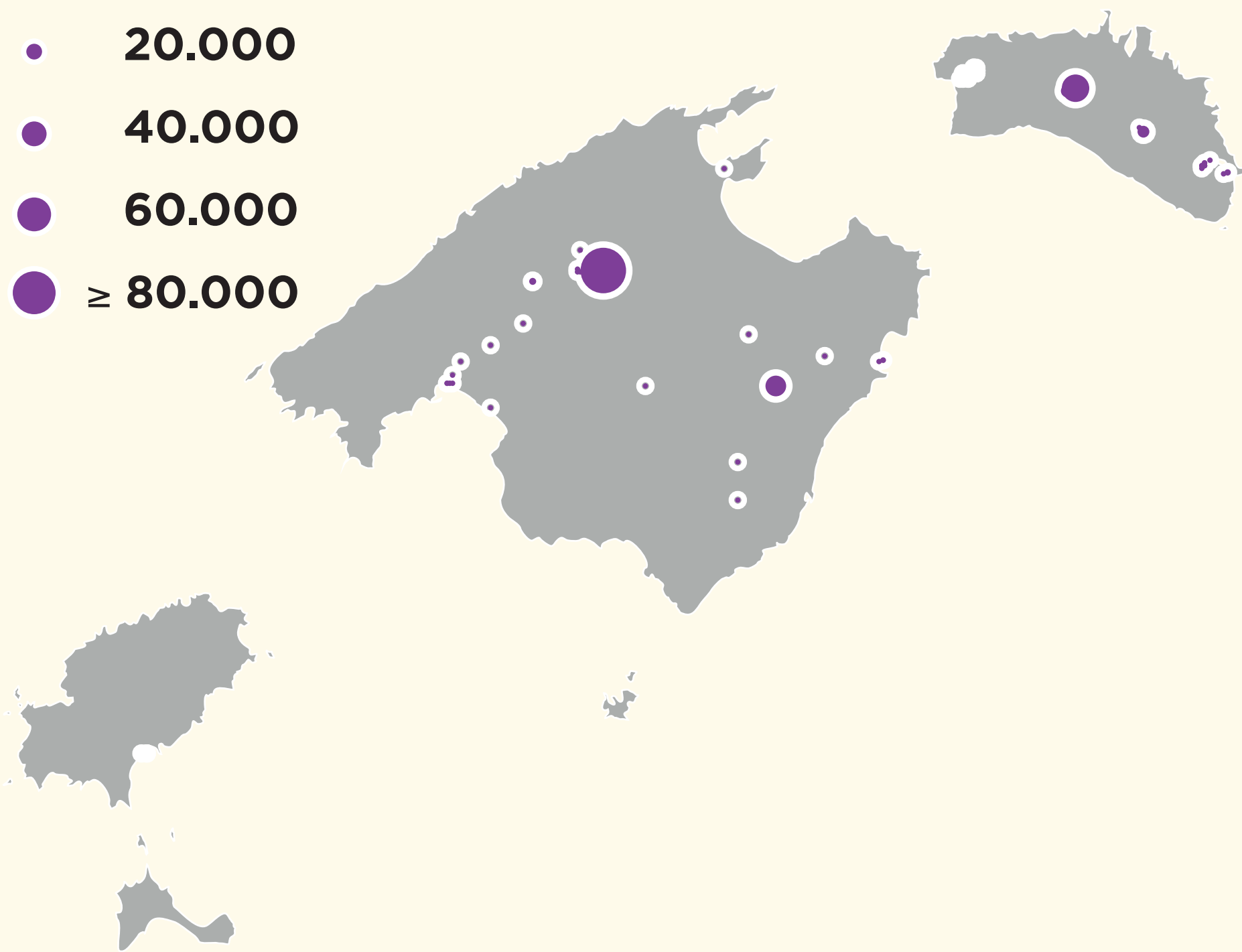

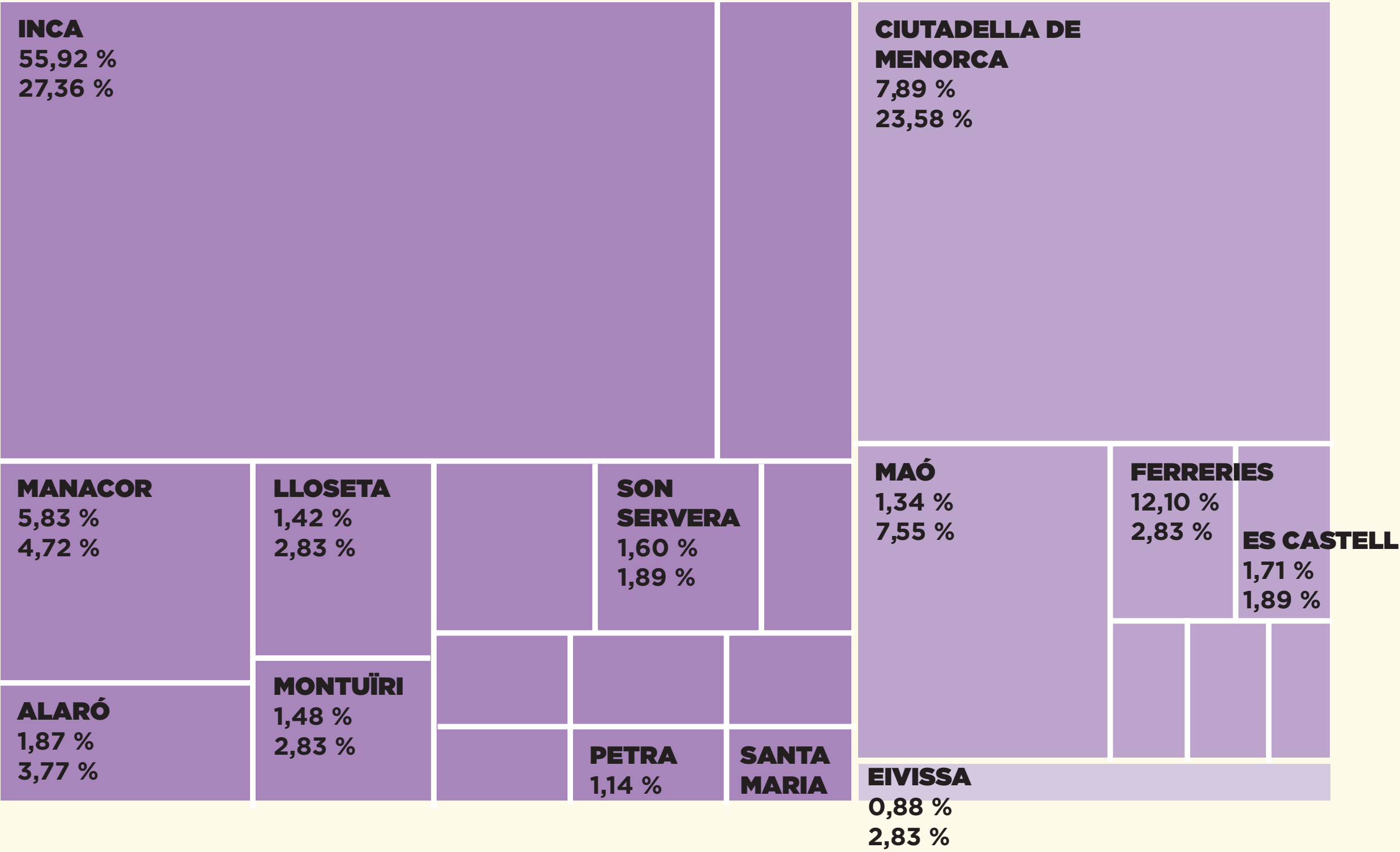
CLÚSTER DE LA MODA

Geolocalització del clúster per volum de facturació en milions d'euros

- ≤ 5.000
- 20.000
- 40.000
- 60.000
- ≥ 80.000

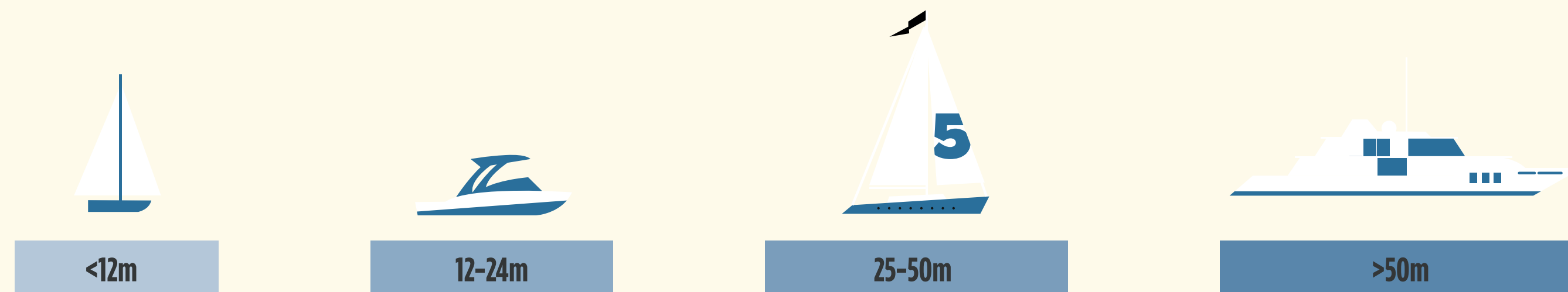
Concentració municipal del clúster

Mallorca Menorca Eivissa

Evolució del clúster nàutic i les seves activitats al llarg del període 2010-2014

Unitat de mesura: el volum de facturació està en milions d'euros i el nombre de treballadors contractats sobre la base dels darrers comptes auditats 2010 i 2014. Respecte al nombre d'empreses, fa referència al nombre d'empreses de la cadena de valor identificades en cada clúster, no al nombre d'empreses per CNAE.


```

graph TD
    subgraph "PROVEÏDORS"
        direction TB
        P1[Mecànica]
        P2[Electrònica]
        P3[Pintura]
        P4[Materials]
        P5[Cobertures]
        P6[Motors]
        P7[Composites]
        P8[Inoxidables]
        P9[Fusteria]
        P10[Tapisseria]
        P11[A/ C]
        P12[Veles]
        P13[Serveis]
        P14[...]
    end

    subgraph "CONSTRUCCIÓ"
        direction TB
        C1[DRASSANES]
    end

    subgraph "COMPRA / VENDA D'EMBARCACIONS"
        direction TB
        C2[LLOGUER, CHARTERS I MANAGEMENT]
    end

    subgraph "PORTS NÀUTICS"
        direction TB
        PNB1[APB (ESTAT) PIB (CCAA)]
        PNB2[1. Gestió directa: APB o PIB]
        PNB3[2. Gestió indirecta: Empresa o Club]
    end

    subgraph "REPAIR & REFIT"
        direction TB
        R1[REPAIR & REFIT]
    end

    subgraph "ADM. PUBL."
        direction TB
        A1[ADM. PUBL.]
    end

    subgraph "Serveis marítims"
        direction TB
        S1[Serveis marítims]
    end

    subgraph "Associacions"
        direction TB
        A2[Associacions]
    end

    subgraph "Formació"
        direction TB
        F1[Formació]
    end

    subgraph "Serveis i comerç Turisme nàutic"
        direction TB
        S2[Serveis i comerç Turisme nàutic]
    end

    subgraph "AfterMark"
        direction TB
        A3[AfterMark]
    end

    P1 --> C1
    P2 --> C1
    P3 --> C1
    P4 --> C1
    P5 --> C1
    P6 --> C1
    P7 --> C1
    P8 --> C1
    P9 --> C1
    P10 --> C1
    P11 --> C1
    P12 --> C1
    P13 --> C1
    P14 --> C1

    C1 --> C2
    C2 --> C1

    C2 --> PNB1
    PNB1 --> C2

    PNB1 --> PNB2
    PNB2 --> PNB1

    PNB1 --> PNB3
    PNB3 --> PNB1

    PNB2 --> R1
    R1 --> PNB2

    PNB3 --> R1
    R1 --> PNB3

    R1 --> A1
    A1 --> R1

    R1 --> S1
    S1 --> R1

    R1 --> A2
    A2 --> R1

    R1 --> F1
    F1 --> R1

    R1 --> S2
    S2 --> R1

    R1 --> A3
    A3 --> R1

```

PROVEÏDORS

- Mecànica
- Electrònica
- Pintura
- Materials
- Cobertures
- Motors
- *Composites*
- Inoxidables
- Fusteria
- Tapisseria
- A/ C
- Veles
- Serveis
- ...

CONSTRUCCIÓ

DRASSANES

COMPRA / VENDA D'EMBARCACIONS

LLOGUER, CHARTERS I MANAGEMENT

PORTS NÀUTICS

APB (ESTAT) PIB (CCAA)

1. Gestió directa: APB o PIB

2. Gestió indirecta: Empresa o Club

REPAIR & REFIT

ADM. PUBL.

Serveis marítims

Associacions

Formació

Serveis i comerç Turisme nàutic

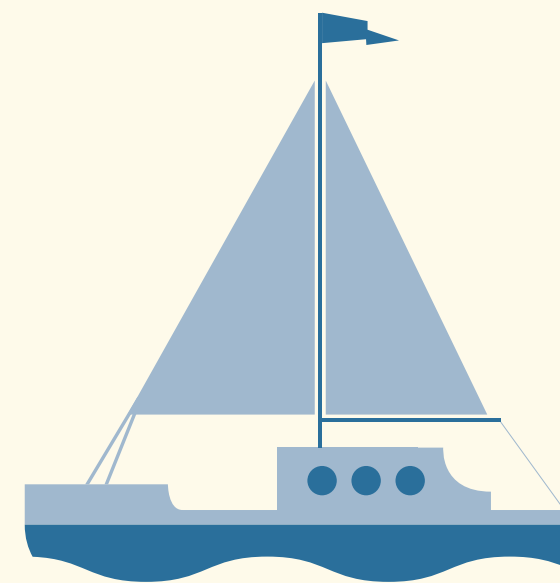
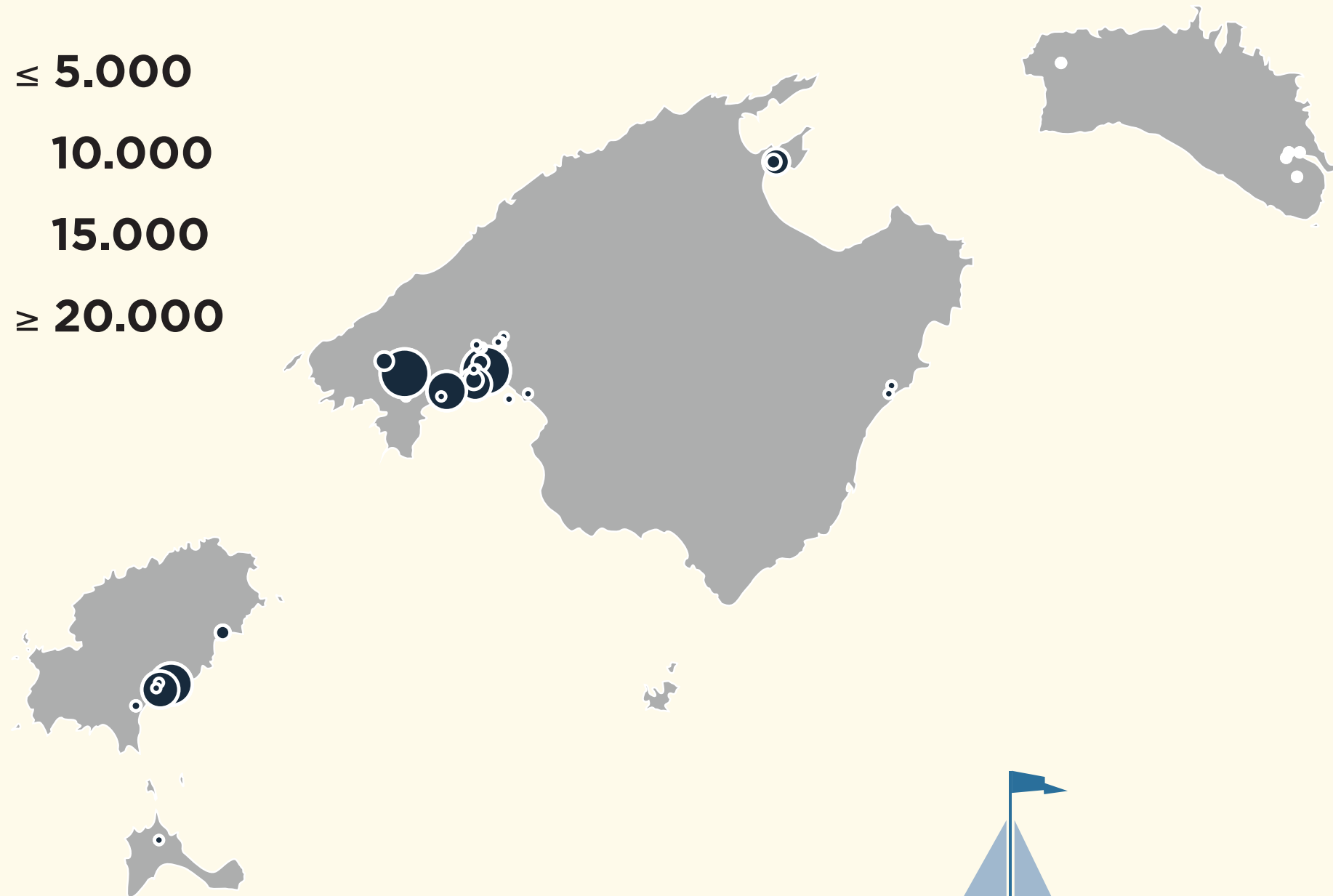
AfterMark

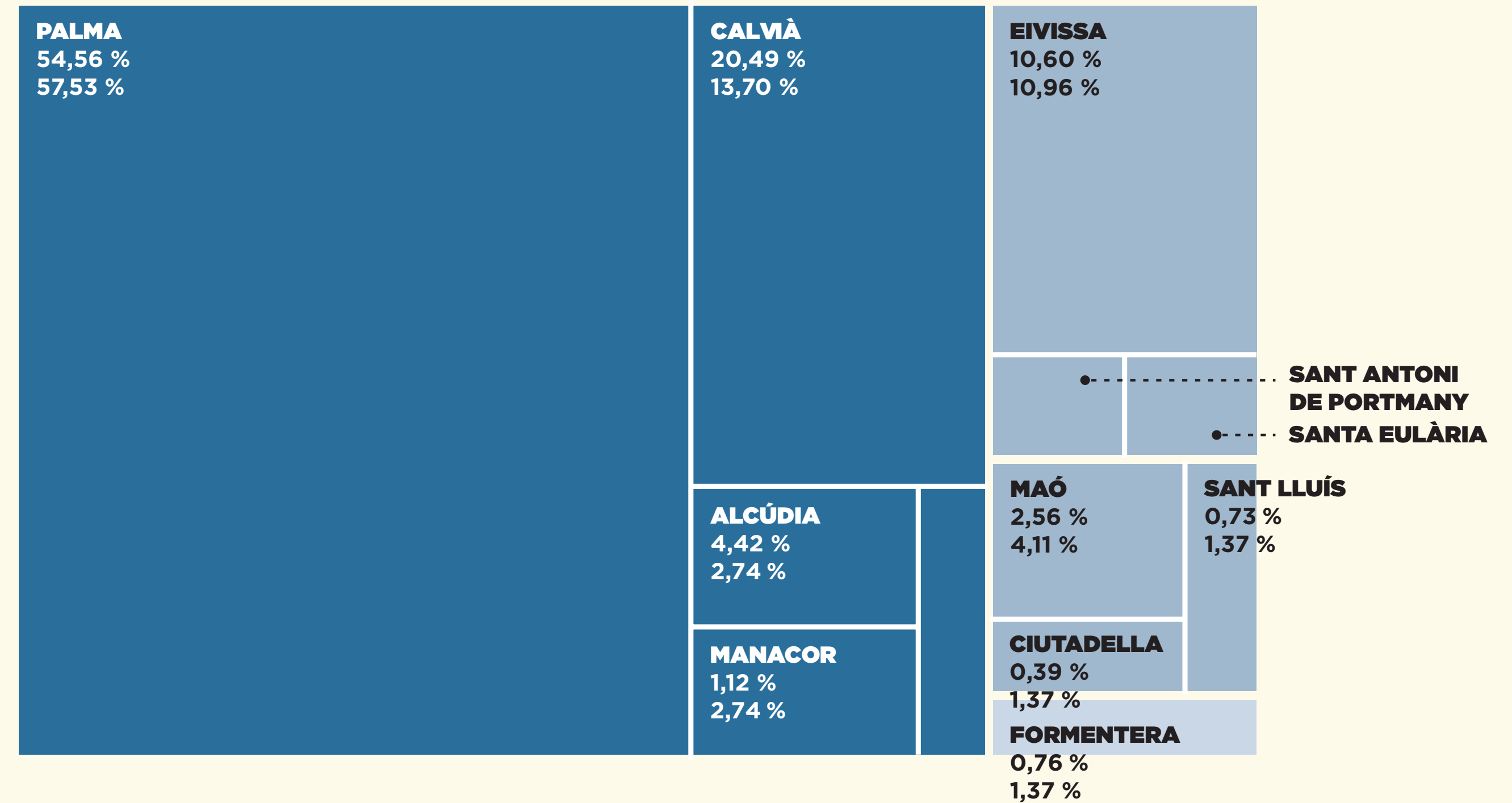
CLÚSTER NÀUTIC

Geolocalització del clúster per
volum de facturació en milions d'euros

- ≤ 5.000
- 10.000
- 15.000
- ≥ 20.000

Concentració municipal del clúster

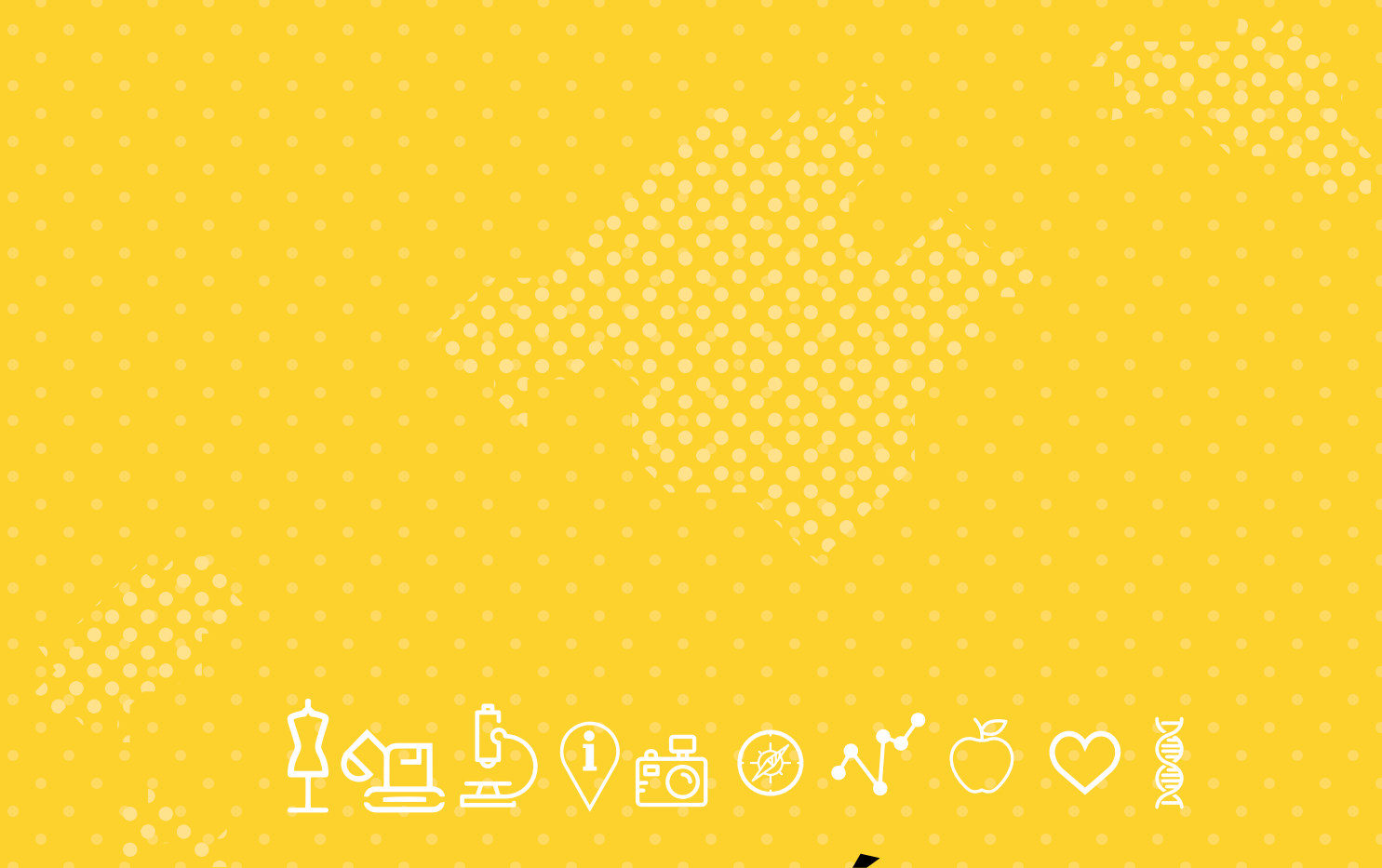
Mallorca

Menorca

Eivissa

Formentera

Moltes gràcies

MAPPING CLÚSTERS
DE LES ILLES BALEARS